

Република Србија
Агенција за спречавање корупције
Београд

Предмет: пријава против више јавних функционера због кршења Закона о спречавању корупције

Поштовани,

На основу садржине вашег одговора од 16. октобра 2025. на захтев за приступ информацијама у којем сте нас обавестили да Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре није доставило Агенцији нацрт закона који је претходио Предлогу закона о посебним условима за евидентирање и упис права на непокретностима, обраћамо вам се у мало вероватном случају да Агенција по службеној дужности није покренула поступак против ресорне министарке, Александре Софронијевић, а евентуално и других лица која имају својство јавног функционера, због повреде Закона о спречавању корупције Службени гласник Републике Србије, број 35/2019, 88/2019, 11/2021 (Аутентично тумачење), 94/2021 и 14/2022.

Као што вам је сигурно познато, на основу члана 40. тог закона, јавни функционер је дужан да се придржава прописа који уређују његова права и обавезе и да ствара и одржава поверење грађана у савесно и одговорно обављање јавне функције.

Истим чланом је прописано да јавни функционер не сме бити зависан од лица која би могла да утичу на његову непристрасност, нити да користи јавну функцију зарад стицања било какве користи или погодности за повезано лице.

Као што вам је такође познато, на основу члана 35. Закона прописано је да је орган државне управе дужан да Агенцији достави нацрт закона из области посебно ризичне за настанак корупције, ради давања мишљења о процени ризика од корупције, на основу члана 2. Закона, „област посебно ризична за настанак корупције” је област која је као таква одређена стратешким документом, а тај стратешки акт (Национална стратегија за борбу против корупције за период од 2024-2028. године: СГ РС 63/2024), као једну од ризичних области препознаје „грађевинарство и просторно планирање“.

Поред тога, Закон о државној управи (члан 77) налаже органима државне управе бројне обавезе у вези са консултовањем јавности у припреми нацрта закона. Та обавеза се, између осталог, односи и на дужност да приликом припреме нацрта закона „којим се битно мења правни режим у једној области или којим се уређују питања која посебно занимају јавност“, објаве полазне основе и спроведу јавну расправу.

Горе поменути нацрт закона испуњава оба услова – реч је о пропису чије одредбе битно мењају правни режим, а уједно и о питањима која посебно занимају јавност.

Према нашем увиду, за горе поменути нацрт закона, нису биле објављене полазне основе, нити је организована јавна расправа, а слична је ситуација и са два друга закона која је припремило исто Министарство и које је Народна скупштина усвојила на истој седници:

Назив	Датум	Службени гласник	Преузми
<u>Закон о посебним условима за евидентирање и упис права на непокретностима</u> Повезани документи	22. октобар 2025.	91/25	PDF , DOC
<u>Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи</u> Повезани документи	22. октобар 2025.	91/25	PDF , DOC
<u>Закона о изменама и допунама Закона о државном премуру и катастру</u> Повезани документи	22. октобар 2025.	91/25	PDF , DOC

С друге стране, грађани су први пут сазнали за намеру доношења оваквог закона и његову садржину, и то не од министарке или другог јавног функционера из Министарства, већ од председника Републике, Александра Вучића, који је тим поводом и у том својству, у службеним просторијама одржао конференцију: <https://www.politika.rs/scc/clanak/699101/legalizacija-objekata-za-100-evra-video>

Будући да председник Републике нема уставних и законских надлежности у вези са предлагањем нацрта закона, нити осмишљавања државне политике у вези са легализацијом, нити је реч о нацрту закона који је био осмишљен у доба док је актуелни председник Републике обављао друге јавне функције и када је могао имати надлежности у вези са овим питањима (нпр. када је био председник Владе), намеће се закључак да је ова прилика за промоцију за једног јавног функционера (председника Републике) представљала некакву корист, а да му је ту корист омогућила друга јавна функционерка (министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре). Може се претпоставити да је реч о користи у виду стицања или одржања популарности код једног броја грађана, а у циљу подршке тих грађана у актуелној изборној кампањи или на неким будућим изборима. То не морају бити избори за председника Републике, већ на било ком нивоу. На пример, тренутно је у току изборна кампања за одборнике у Неготину и Мионици, а изборна листа владајуће странке носи назив: „Александар Вучић-најбоље за Неготин“ (односно „Мионицу“), а ово лично име су садржале изборне листе владајуће странке и на

раније одржаним локалним и републичким изборима, па се може претпоставити да ће то бити случај и убудуће.

[https://www.negotin.rs/resources/03_lok_samouprava/2025/izbori2025dokumenta/Re%C5%A1enje%20o%20proglasa%C5%A1enju%20izborne%20liste%20SNS,SPS,PUPS,SR S%20\(3\).pdf](https://www.negotin.rs/resources/03_lok_samouprava/2025/izbori2025dokumenta/Re%C5%A1enje%20o%20proglasa%C5%A1enju%20izborne%20liste%20SNS,SPS,PUPS,SR S%20(3).pdf)

За министарку Софронијевић (и готово све друге чланове Владе) Александар Вучић је повезано лице, зато што, као што је толико пута показано да сматрамо излишним да овде износимо доказе, може да утиче на то да они буду изабрани на јавну функцију и да буду смењени са јавне функције, као особа која фактички ужива највећи ауторитет унутар владајуће политичке странке СНС (без обзира на то што већ две године формално не врши функцију председника те политичке странке), што уједно доводи министарку Софронијевић у однос зависности према Александру Вучићу. Постоји сумња да се у конкретном случају тај однос зависности манифестовао кроз одлуку ресорне министарке да уступи прилику за представљање нацрта закона који би могао донети популарност код дела грађана онемо ко нацрт представи, председнику Републике, уместо да то сама учини.

Чланови Владе Србије који су се сагласили са тиме да се у припреми горе поменутог нацрта закона не спроведе јавна расправа (а нарочито чланови ресорног одбора Владе), који су били свесни да за нацрт закона није прибављено мишљење о ризицима од корупције од Агенције за спречавање корупције, и који су и поред тога гласали на седници одбора Владе (ако је уопште о томе одлучивано) да се утврди предлог закона и упуту Народној скупштини, такође су прекршили одредбе Закона о спречавању корупције, члан 40. ст. 1, као и сама министарка Софронијевић.

Последица оваквог поступања је, између осталог, да су грађани, али и Влада и народни посланици остали ускраћени за могућност да сазнају који ризици од корупције постоје у нацрту закона према мишљењу Агенције за спречавање корупције, за прилику да и сами укажу на слабости предложених решења или могућност да се она унапреде.

У вези са делом вашег одговора, према којем на питање „да ли је Агенција тражила Нацрт“, одговарате са „закон не прописује обавезу Агенцији да тражи“, обавештавамо вас да тачан одговор на постављено питање може бити „да“ или „не“, односно, да нам је познато да Закон не прописује обавезу Агенцији да тражи нацрте закона од министарстава. У вези са тим, према члану 6. т. 12) Закона о спречавању корупције, Агенција „иницира доношење или измену прописа, **даје мишљења о процени ризика од корупције у нацртима закона из области посебно ризичних за настанак корупције** и мишљења о нацртима закона који уређују питања обухваћена потврђеним међународним уговорима у области спречавања и борбе против корупције“, из чега се може закључити да Агенција није везана достављањем нацрта закона на мишљење, већ да мишљење о ризицима од корупције у прописима може дати и када министарство не достави нацрт.

Користимо ову прилику да вас позовемо да израдите мишљење о ризицима од корупције у (усвојеном) Закону о посебним условима за евидентирање и упис права

на непокретностима, да га објавите и доставите ресорном министарству, Влади и Народној скупштини. Израда таквог мишљења ће бити од користи да се утврди и тежина кршења Закона о спречавању корупције, односно штетних последица које су услед тога настале и да Агенција потом изрекне мере из своје надлежности и/или да поднесе пријаву другом органу који би био надлежан за вођење друге врсте казненог поступка.

За случај да се Агенција одлучи да спроведе анализу ризика, верујемо да би вам од користи могло бити да се упознате са текстом који је објављен на овом линку:

<https://forbes.n1info.rs/biznis/propisi/svi-rizici-primene-ishitreno-usvojenog-zakona-o-legalizaciji-kome-se-toliko-zurilo-i-sta-je-na-kraju-izglasano/>

С поштовањем,

Немања Ненадић
програмски директор
Транспарентност Србија